

Տարեկան գինն է . . . 120 շաշ
Վեցամսեայ . . . 65 "
Եռամսեայ . . . 35 "
Մէկ ծանուցումը տողին 40 փարս է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 ին
նա 16 ին կը սկսին :

Դուրս երթալիք լրագիրներուն ծածկուն
ծախքը ամեն մէկ թիւին համար 20
փարս է :
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ
եւ ինչ գրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ասոնց ծածկուն ծախս
քը իրիւղին վրայ է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 26 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Լրագրոյս նախընթաց թիւովը ծա-
նուցված 'Նիւսէրոս կոմիտէի շրջաբերա-
կանին օրինակը այս շաբթու Լաւրոպայէն
եկած լրագիրներն հրատարակած են :

Եւ շրջաբերականը որ մեծ հանձա-
րով գրված է ու շատ ալ երկար է, կը
ջանայ հաստատելու, թէ Ռուսիա չորս
երաշխաւորութեանց առաջին երկու պայ-
մաններն ընդունելով՝ արեւմտեան տէ-
րութեանց զինուած մը չէ բռնած, այլ իր
շատնցունքն 'ի վեր ուզած ու փոխա-
քած բաները ձեռք բերած է : Ինչ կու-
զէր ինքը : Գանութեան իշխանութեանց
կրօնական ու քաղաքական արտօնու-
թիւններուն հաստատ մնալը : Արդ' յիշ-
եալ արտօնութիւնները եւրոպական մեծ
տէրութեանց երաշխաւորութեան տակը
գրվելով՝ իր փափաքը լրված կը լըսայ :
Երկրորդ պայմանն ալ առեւտրական ա-
զատութեան կանոններուն համեմատ
կարգի գրվելով՝ նոյնպէս իր ուզածը կա-
տարվել է : Իսկ երրորդ պայմանին գաղով՝
կ'ըսէ, թէ Ռուսիոյ լիազօր դեսպաննե-
րը քանի մը լուծում առաջարկեցին ա-
մեն ալ միապէս ընդունելի, բայց արեւ-
մրտեան տէրութիւնները զանոնք չըն-
դունելով, Ռուսիոյ պատուոյն գալելիք
առաջարկութիւնները ըրին : Ա՛յ երջապէս
չորրորդ պայմանին գաղով, որ "բոլոր քը-
րիաւտեւութեան համար" կրօնական ա-
զատութեան, քաղաքակրթութեան եւ
ընկերական բարեկարգութեան խնդիր մըն
է", կ'ըսէ, Գաղղիոյ ու Միգրիոյ լիազօր
դեսպանները չուզեցին երրորդ խնդիրը
կարգի չգրած անոր խօսքն անգամ ընել :
Եւ ասանկով կաշխատի Ա՛յ ինչոպի խա-
ղաքական ժողովին անյաջողութեան պա-
տասխանատուութիւնը արեւմտեան տէ-
րութեանց վրայ ձգելու :

Եւրոպական լրագիրները միշտ հա-
կատական լուրեր կուտան Եւստրիոյ բըռ-
նած ընթացքին վրայ :

Լորտ Բալմէրսթընին ու լորտ Ջոն
Ռաբլին Միգրիոյ խորհրդարանին մէջ
բռնած յայտարարութիւններէն ստոյգ կե-
րելի, որ դեսպանախօսութիւնները վեր-
ջացած չեն : Եւստրիոյ կառավարութիւ-
նը չորս երաշխաւորութեանց երրորդ
պայմանին վրայ նոր առաջարկութիւններ
պատրաստել է, որոնք ամեն կողման ըն-
դունելի կը կարծէ, եւ զանոնք խորհրդա-
բար արեւմտեան կառավարութեանց խոր-
հեր է, որ քննեն : Թէ-որ ընդունելու ը-
լան, ան ժամանակը վերջնապէս ձեռով
Ռուսիոյ կառավարութեան պիտի իրիկ
նոյն առաջարկութիւնները :

Դժուար է յուսալ, որ այս առաջար-
կութիւններուն ընդունվելովը կամ՝ մեր-

ժովելովը խնդիրն իր վերջին որոշումը
գտնէ, քանի որ Գերմանիոյ զանազան
տէրութիւններն իրենց մէջ համաձայն ու
համաձայն չըլլան : Գերմանական դաշ-
նակցութեան ժողովին մէջ առաջարկու-
թիւն եղած է քուէով վճռելու, թէ
Գերմանիոյ շահերը արեւելեան խնդրոյն
նկատելի չափերով չեն : Եւստրիոյ
արվելու ըլլայն՝ Եւստրիա պիտի ընդու-
նի : Բաւարիոյն չէլու ու Բաւարիոյն լրա-
զիրներուն տուած լուրերուն նայելով՝
կը վախճուի որ պիտի ընդունի :

Եւստրիոյ լրագիրը կայ, թէ դեկտ. 21-ին
Եւստրիոյ ու արեւմտեան տէրութեանց
բռնած դաշնակցութեան մէջ գաղտնի
յօդուած մը կայ եղեր, որ պայման կը
դնէ թէ դեսպանական խօսակցութիւն-
ները չյաջողին նէ, դաշնակցութիւնը
միայն պաշտպանողական պիտի ըլլայ,
այսինքն Եւստրիա Ռուսիոյ հետ պիտի
աւերվի, բայց վրան պատերազմի չպիտի
երթայ :

Գերմանական լրագիրը մը խօսքին
նայելով՝ Եւստրիոյ միջնորդութեամբը
կ'ըսէ առաջարկութիւններն ասոնք են :
Ռուսիա եւ Տաճկաստան՝ զատ դաշնա-
դրութեամբ մը որոշեն Սեւ ծովու մէջ
իրենց պահելիք պատերազմական նա-
ւերուն թիւը : Յիշեալ դաշնակցութե-
ան մէջ պիտի որոշվի, որ արեւմը
տեան տէրութիւնները կարող ըլլան
երկու պատերազմական նաւ ունենալու
միշտ Ա՛յ օստրիկներուցին մէջ :

Մարտիկայի Գալի լրագիրը Ա՛յ
էննայէն մայիս 23 թուով առնելով հե-
տեւեալ հեռագրական լուրը կը հրատա-
րակէ :

Գերմանական դաշնակցութեան ժողովին
մէջ Եւստրիոյ երեսփոխան Ռեյխպիկ կոմիտէ
պատուէր պիտի իրիւղի ժողովին առաջարկելու,
թէ դաշնակցութեան զօրքերուն հրաման ընէ
պատրաստ ըլլալու, որ քանի մը հաւանական
սեպկած գէպքերու մէջ պատերազմի քալեն :
Եւստրիոյն թիւն-չիւն-թիւն լրագիրը կը հա-
տատէ, թէ ամսոյս 26-ին դեսպանական ժողովը
նորէն պիտի բացվի :

Եւստրիոյ լրագիրները չեն դադարի
Եւստրիոյ ու Բուլղարիոյ տէրութեանց
վարմունքը վար զարնել : Միգրիոյ Բա-
լմէրսթընը որ լորտ Բալմէրսթընի բերանը
կը սեպվի, կ'առաջարկէ, որ Բուլղարիոյ
տէրութեան բոլոր նաւահանգիստները
պաշարվին, որպէս զի Ռուսաց բերքերը
Բուլղարիայէն անցնելով չձախվին : Դոյն
լրագրին հրատարակած թղթակցութիւն-
ներուն մէջ հետեւեալ խօսքերը կը կար-
դանք :

Գաղղիոյ ու Միգրիոյ կառավարութիւնն-
րը կ'ըսեն, որ Բուլղարիոյ ու Եւստրիոյ տէրու-
թեանց զբոյժի թշնամական վարմունքը զերեւոյ
պիտի պարտաւորէ նոր քաղաքականութիւն մը
ձեռք առնելու : Կոր բարեկամներ պիտի փնտը-
ռեն նոր թշնամիներու հետ պատերազմելու հա-
մար : Եւստրիոյ բարեկամները պիտի գտնեն Մեհա-
տանի ու Մաճաստանի մէջ : Բուլղարիա ու Ե-

ւստրիա յանդիմանք իրենց վրայ միայն պիտի կրը-
նան : Գտնել, թէ-որ արեւմտեան տէրութիւնները
Մաճաստանի ու Եւստրիոյ թաղաւորութիւ-
նը կանգնեն :

Գաղղիա ու Միգրիա առատ նիւթ ունին
Եւստրիոյն աշխարհացոյցը (խարթա) փոխելու
եւ զարմանալու չէ, թէ-որ ձեռք բերնուն տակն ու-
նեցած միջոցները գործածեն :

ՎԻԵՆԱՅԻՆ ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՌԹԵՆՆԸ ԲՈՎԱՆԳՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
(ԸՊԻՍԿՈՒՍԻՆԻՆ ԵՒ ՎԵՐԷ*)

Ապրիլ 19 ժողովին մէջ դաշնակցի տէրու-
թեանց լիազօր դեսպանները մէջնին խորհը-
րակցելէ ետեւ, նաեւ զատ զատ խորհըրելու առա-
ջարկութիւնը նորոգելով, Սորաբոյն իշխանը
հարցուց Պուլ իւմին, թէ արդեօք իր մտքը
այս սահմանաւորութիւնը բռնութեամբ 'ի գործ
պիտի դրվի թէ որ Ռուսիա կամովին իր ձեռքը
չսահմանաւորէ : Պուլ իւմը պատասխան ար-
կաւ, թէ առժամանակ նոյն առաջարկութիւնը ըն-
դունելու միայն կրնայ յորդորել : Ռուսիա, բայց
գործարկութեան եղանակներուն ու միջոցներուն
ընտրութիւնը իր տիրոջ պահելու պարտաւոր էր :

Նոյն միջոցին Պ. Տրուէն ար Լիւիս ա-
ռաջարկեց, որ եթէ Ռուսիոյ ծանր գայ իր կա-
մքը կամ ժողովին կողմէն բռնադատվելով սահ-
ման մը որոշել Սեւ ծովու մէջ ունեցած զօրու-
թեանը, մասնաւոր դաշնակցութիւն մը ըլլալի
Բ. Գարս ու Ռուսիոյ մէջ, եւ այն դաշնակցու-
թիւնը դեսպանաց ժողովին մէջ քննվի :

Չորս երաշխաւորութեանց երրորդ պայմանին
նիւթը ու միայն Ռուսիոյ զօրութիւնը սահմա-
նաւորելը, այլ նաեւ Օսմանեան կայսրութիւն-
նը կառավարակէս եւրոպական ընդհանուր դու-
թեան մէջ մտցնելը : Պ. Տրուէն ար Լիւիս
առաջարկեց, որ Օսմանեան կայսրութեան ամ-
բողջութիւնն ու անկախութիւնը ամեն տէրու-
թեանց հաւատարմ եւ փոխադրած երաշխաւորու-
թեանը տակը դրվի :

Սորաբոյն իշխանը դժուարութիւններ հա-
նց երաշխաւորութիւն բառին վրայ, եւ իր կող-
մէն իրական եւ գործունեայ երաշխաւորութիւն
մը տալ չուզէ : Սորաբոյն կը համարէ Օսմանեան
տէրութեան ամբողջութեանը բերված որ եւ է
միայն եւրոպական գործ մը համարելու, բայց
պատերազմի առիթ սեպվի չէր ուղեր : Եւստրիոյ
քին մէջ բացայայտ եւ անբոյրնալ հակասութիւն
մը տեսնվելով, Ռուսիոյ անկեղծութեան վրայ
աղէկ գաղափար մը չէր տար :

Սորաբոյն իշխանը այս մասին իր մտքը ա-
ւելի բացայայտ կերպով հասկնելու ստիպվելով,
ապրիլ 21-ին օրը զրուիւն մը կարգաց, որուն
մէջ կը ջանար ուղարկուցանելու, թէ Ռուսիոյ
ծախքի զօրութիւնը Օսմանեան հողին վտանգ
մը չէր : Ա՛յ երջ յայտարարութիւն կ'ըսէր, թէ
Ռուսիա ամենեւին զէժ չէր կենար նեղուցները
ամեն աղքատ պատերազմի նաւերուն առջեւ բաց-
վելուն :

Բոլոր դեսպանախօսութեանց մէջ այս գե-
ղուն էր միայն որ Ռուսիա արտի մտքը կ'ըսէր :
Սոմ չէ նէ, կ'ըսէր Սորաբոյն իշխանը, Գալուր
կարող ըլլայ յարմար տեսած ամեն նեղուցները
գոցելու :

Վերջին ժողովին մէջ (ապրիլ 26-ին) Սոր-
աբոյն իշխանն իր բաւելեցներ բռնադատվելով՝
յայտնեց, թէ Սուլթանին կարողութիւն արը-
վելով օտար տէրութեանց նաւատորմիւնին իրեն
օգնութեան կանչելու, այս-կարողութիւնը Ռու-
սիոյ Սեւ ծովու մէջ ունեցած պաւաւաւոյն զօ-
րութեանը կ'էն (տէնի) կուգար, թէ Տաճկաս-
տանի եւրոպական հաւատարմութեան մէջ

ընդունվիլ՝ անոր անկախութեանն ու ապահո-
վութեանը ամենեւն աղէկ երաշխաւորութիւնն էր :
Եւ վերջապէս թէ Սեւ ծովու մէջ Ռուսիա անկե-
ղծապէս մը քանակէն ինքնին էական պայման
մըն էր տէրութեանց հաւատարմութեանը եւ
Գարսն անկախութեանը :

Գաղղիոյ ու Միգրիոյ լիազօր դեսպանները
չուզեցին այս առաջարկութիւններուն վրայ խօ-
սիլ, եւ քանի թէ իրենց տրված հրահանգներն
(Թալիմաթ) ու իշխանութիւնը ընկած էին :
Ռուսիոյ լիազօր դեսպաններն ալ իրենց կողմէն
յայտարարութիւն ըրին, թէ Ռուսիա զանազան
առաջարկութիւններ ընելով՝ իրմէն ինչ որ կըր-
նար սպասվիլն՝ բռն ընկնուցած էր :

Պուլ իւմը դեսպանական ժողովը վերջա-
ցուց յայտնելով, թէ Եւստրիոյ կարծեքը՝ Պ.
Տրուէն ար Լիւիս առաջարկութիւնը կատար-
եալ ու աղքատ էր, իսկ Ռուսիոյ անոր դէժ ը-
րած առաջարկութիւնները շատ շատ մասնական
սկզբունքներ կը պարունակէին, որոնք թերեւս
կատարեալ եւ ընդհանուր գործեան մը մէջ
կրնային հասկնվիլ :

ԳԵՐԵՄԵՆ ԵԿԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

Սեփաթօրօյ դաշնակցի բանակէն
ու կերէն եկած լուրերը մինչեւ մայիս
21 կը հասնին :

Գաշնակցի զօրապետները իրենց նոր
յատակադիմն 'ի գործ գնելու համար
պէտք եղած մեծամեծ պատրաստու-
թիւններուն կ'ըզաղեն : Արդէն գործին
մէկ մասը կատարված է : Բոլոր Սեփա-
թօրօյ քովը եղած զերեղմանատան ա-
մուր դիրքը ամբողջ դաղղիացուց ձեռք
անցած է : Չէրնայա գետին միւս կողմը
ռուսաց թողուցած բանակաւորները դաշ-
նակցի զօրաց ձեռքէն, ուր յիսուն հա-
զար զօրաց բանակ մը տեղաւորվիլ՝ բազ-
մաթիւ ամուր պատնէշներ կը շինէ : Ա՛յ եւ
ջապէս՝ յատակադիմը կարգաւ 'ի գործ
գրվելու համար, կ'ըսէ, Սեփաթօրօյն
գրված նամակ մը, ուրիշ բան չէ մնացած
ընելիք՝ բայց եթէ Մալաթիոյ աշարաւ
կը առնէ, երբոր ան առնվիլ, Սեփա-
թօրօյ առնված կրնայ համարվիլ :

Ռուսաց ձախ կողմի թնդանօթիւն-
րուն կրակը շատ տկար է, բայց Ինքեր-
մանի եւ Կանանչ Սար ըսված բլուրին
կողմը բաւական սաստիկ է միշտ :

Գաշնակցիները Չէրնայայի միւս
կողմը բռնելուն 'ի վեր՝ գետին անցու-
ղարձը դիւրացնելու համար կամուրջ-
ներ կը շինեն. ասկէ զատ կաշխատին
գետին ձամբան դարձնելու, որպէս զի
ռուսաց զօրքերը չկրնան անոր ջուրը գոր-
ծածել :

Եւստրիոյ լրագիրները երկու շոգենաւ փուռ
բերել տուել են, որոնց ամեն մէկը օրը
տասներեք հազար հաց կ'էփէ : Ռուսի
պատնի նաւ միւս ալ գալու վրայ է կեղի :

Մալաթիոյ բերդը զարնելու համար
մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնվին :
Հաւանական է, որ քանի մը օրէն կարե-
ւոր գործողութեանց ու սաստիկ պատե-
րազմներու լուրեր կ'առնենք :

— Քամիէն զրկւած նամակ մը կը ծանուցանէ, թէ ամսոյ 12 և 13 լուսնային գիշերը երկու դունդ ուսաց զօրք ձախ կողմը գաղղիացեաց շինած նոր մարտահոցներուն մէջուն վրայ յարձակեր են, բայց 300 հոգի կորսնցընելով ետ քաշվեր են:

— Կոյն թուականով Արշէն գրված նամակ մը հետեւեալ լուրերը կուտայ:

Ամսոյ 14 և 15 փեր այս կողմերը նոր բան մը պատահած է: Քաղաքին պահպանութիւնը չորս դունդ (այս) Սիւլմաղի զօրաց յանձնըված է: Սարսափանին (քառանթինա) մէկ մասը գաղղիացեաց զօրքերուն պահպանութեանը տակն է: Իսկ միւս մնացած զօրքերը Եւնի Պալէին ետեւի լեռանը վրայ բանակած են հին ճենովացի աշտարակի մը քովը:

Ուսերուն իրենց ձեռքովը այրած համարանոցներուն մէջ 300 հազար պարկ (չուալ) ցորեն, 100 հազար պարկ ալուր եւ 160 հազար պարկ վարսակ (երկաթ) կայ եղեր Սէվաթթօր խրկուելու համար: Ըստից մէկ շատ փայտ, զինուորական պաշար եւ վառօդ կայ եղեր որոնք ամենն ալ այրեր են: Միայն 20 հազար կենդանի (գանթար) հանքային ածուխ ողջ գտնուել է: Այս ածուխին հանքը Արաբու ծովին մէջն է կրսն, որն որ փնտրուել ու գտնուել համար զինուորական ճարտարարտեսներ խրկուել են:

Կամակապէս ձուլարան (տէօքիւմհանէ) մը գտնուել է զերազանց վիճակի մէջ, եւ շոգեշարժ մեքենաներ շինելու ու նուրոգելու գործարան մը, որ դաշնակից զօրաց շատ օգտակար կրնայ ըլլալ:

Դաշնակից զօրքերը նաեւ ծովուն տակէն բանելու երթարական հեռագրի թերթեր գտեր են. նոյնպէս մեծ նաւակ (մալուսա) մը բռներ են, որ ուսերը Արշէն Կամա անցուցած ժամանակնին անդղիացեաց նաւերուն մօտենալը տեսնելով թողուցել փախեր են: Յիշեալ նաւակին երեսը հաց լեցուցած են եղեր ուսերը, բայց հացերուն տակէն Կիւրդայոս կայսրը մէկ մեծ պատկերը ելեր է ոտքի վրայ քաշված, որն որ ածուրդի հանգիւղով անդղիացեաց Լայրնա ծովապետը 14 լըրա Սթեփէն տուել ծախու առել է: Ասկէ զատ ուսաց լեզուով զիրքեր, մաքատան հաշուետուներն եւ Արշէն կառավարչին բոլոր քաղաքական նամակները գտնուել են: Քանի մըն ալ կահ կարասի եւ փոքրիկ սնուով մը ելեր է, որուն կրկնաքանակը փամ աշխատելով հաղիւ կրցեր են կտրել, բայց մէջէն հին շոգեղեւան (ֆիլթր) մը եւ բանալիէ մը զատ բան չէ ելեր:

Կամակներուն ու թուղթերուն մէջէն Սէվաթթօր յատակագիծ մը ելեր է որ դաշնակից զօրաց զիրքերուն վրայ ամենաճիշդ տեղեկութիւններ կուտայ եղեր: Թէոր ուսաց զիրքերուն ու շինած ամրութիւններուն վրայ տուած տեղեկութիւններն ալ նոյնչափ ճիշդ են նէ, դաշնակից զօրաց շատ օգտակար կրնայ ըլլալ այս յատակագիծը:

Ուրիշ նամակներ ու թուղթեր ալ գտնուել են, որոնք Վրերմի մէջ ուսաց վիճակին ու զիրքերուն վրայ փանրամասն ու ճիշդ տեղեկութիւններ կուտան եղեր:

Արշէն կառավարչը Սէվաթթօր պաշար խրկած ժամանակը միշտ կ'աղաչէ եղեր ուսաց զօրապետներուն, որ իրենց պաշարներուն փոխադրութեան կետերը դաշնակիցներէն ծածկեն, սրկէս զի Ար-

շէն վրայ երթալու փորձ չկործեն. որովհետեւ քաղաքը բաւական ամրութիւն եւ զօրք չունենալով կարող չէ անոնց դէմ դնելու:

Փորձը հաստատեց, որ կառավարչին երկիւղը հիմնաւոր է:

Բեղրապուրկէն հրաման եկած է եղեր Արշէն կառավարչին, որ նաեւ ընկողմով Արաբու ծովին բերանը դուրս բաց աս հրամանը կատարելու ժամանակ չէ մնացեր:

Դաշնակից զօրապետներուն որոշմամբ քաղաքը զինուորական օրինաց տակ գրկուել է: Օրքերուն պատուէր եղեր է որ բնակչաց ընկնցն ու ստացուած ծոցը անխաճութիւն ընեն: Օրքերուն երէն ոմանք քանի մը անկարգութիւն ու բռնական գործեր ընելով՝ հրացանի բռնակները դատապարտուել են:

Եւնի Պալէին ու Արշէն տունքներէն ետքը անդղիացեաց Լայրնա ծովապետին որդին Արաբու ծովը մտեր է բազմաթիւ շոգեւաններով եւ թնդանօթակիր մակոյկներով, եւ շատ վաճառականի նաւայրեր կամ ընկղմեր է: Արկարծել, որ այս հալածումն ու խուզարկութիւնը տանն օր տեւելու ըլլայ նէ, Արաբու ծովին մէջ մէկ ուսի նաւ մը չախի մնայ:

Դաշնակից ծովապետներն իմանալով, որ ուսերն Արաբու ծովը գրկուելու մեծ համարանոցներ ունին, այն կողմն ալ այցելութեան պիտի երթան եղեր:

Ուսերը Արշէն գիւնացը Զերքէզուտանի ծովը գրկուելու ունեցած քաղաքներն ու բերքերնուն համար ալ վախ ունին եղեր, ըստ որում շարունակ պայթման ձայներ կը լսուէր եղեր այն կողմերէն: Յայտնի կ'երեւի, որ ուսերն այն կողմերը շատ զօրութիւն չունին: Արշէն, Եւնի Պալէին եւ Բաւլովայի մէջ ընդ ամենը 2,500 չափ զօրք ունին եղեր դաշնակից նաւատորմի զներուն ու զօրքերուն հոն գացած ատենը:

Արշէն ու շոջականներուն օդն ու հողը շատ կը գովեն:

Բոլոր երկիրը պարտէզ այգեստան ու արօտ (չարը) է եղեր: Դաշնակիցները ամեն կերպով կը յորդորեն ու կը քաջալերեն եղեր երկրին բնակիչները, որ իրենց դաշտային աշխատութիւնները շարունակեն, որովհետեւ դաշնակից զօրաց ուսերէն մեծ մասը այս երկրներէն կրնայ հանգիլ: Պատերազմին սկսելէն ի վեր շատ անգամ եղեր է, որ Արշէն արօտներուն մէջ 80 հազարէն աւելի կով ոչխար եւ ուրիշ կենդանի կը գտնուէր եղեր:

Դաշնակիցները յիշուն թնդանօթ գտնելով Արշէն մէջ իրենց տարած թնդանօթները նորէն Քամիէն խրկել են:

Երկուշաբթի օրը Վրերմէն եկող Գիւնէ-Օլէ-Եւ Բաւլովայ շոգեւաններն հետեւեալ լուրերը բերին:

Ամսոյ 14 փեր, դաշնակից զօրաց նաւատուած բէնտաններով շոգեւան անդղիական նաւատուած բէն հրամանատար Լայրնա ծովապետին որդւոյն հրամանատարութեամբ Արաբու ծովը մտեր Ուսաց Պէրտիանքա քաղաքին վրայ գացեր են: Լայրնա նաւապետը Պէրտիանքայի Ուսաց կառավարչին հրաման խրկել է, որ արքունի շինականներ կրակի տայ, եթէ շոջեր որ բոլոր քաղաքը ամրապնդուի: Պատաւարչը դէմ դնելով զօրութիւն չունենալով, այս հրամանը կատարել է: Եւնի Պալէին փախչող ուսաց շոգեւաններուն երէքը հոն գտնուելով, եւ քառանթից վաճառականի նաւ եւ շատ պաշար հրոյ ձարակ եղեր են:

Եւնի Պալէին օրը Լայրնա նաւապետը Արաբու ծովը վրայ գացեր է: Ուսերը կարճ դիմադրութիւն մը ընելէ ետեւ իրենց համարա-

նոցները վառօդով նետեր ու փակեր են:

Ամսոյ 16 փեր Լայրնա նաւապետը Բաւլովայի նեղուցին վրայ եղած Եւնի Պալէին քաղաքին առջեւ գացեր, հոն ալ 70 նաւ այրեր 27 թնդանօթ ծովը ձգուել է: Պատաւարչը շոգեւան քաղաքը եւ նաւահանգիստն մէջ եղած նաւերը մատնել, քաղաքը ամրապնդուել է:

17 փեր Մարտիոյ վրայ գացեր է, որ ուսաց բոլոր յարկնի համարանոցներն ու վաճառական նաւերը հրոյ ձարակ եղեր են:

Ետքը դաշնակից շոգեւանները Արաբու ծովին ամեն կողմը ցրվելով՝ տեսած բոլոր նաւերնին ընկղմելու ու պղծելու են:

Ուսաց Սեւ ծովի նաւատուածքին համար գործածված ածուխին հանքը գտնուել է: Ուսութիւնը շոջականները:

Ամսոյ 19 փեր Պալէն ծովապետը զօրք եւ նաւ խրկել է Թաղաքի վրայ:

Արշէնպէս մինչեւ ամսոյ 20, Արաբու ծովին մէջ ուսաց կորուստն եղեր է 300 մեծ ու պղծիկ նաւ, լեցուն կամ պարագ, 200 մեծ ու պղծիկ թնդանօթ, շատ վառօդ, ուսի եւ դաշնական պատերազմի պաշար, եւ 100 հազար մարդու երկու ամուսն ուսերէն ըրալու շափ ցորեն պղծուել է:

Դաղղիական Այաթի շոգեւանը որ առջի շաբթուն 67 ուսի անկարող զինուորաւորներ էր Օտէս ուսաց ձեռքը գերի ինկած դաշնակից զինուորներուն հետ փոխանակուել, անցեալ շաբթուն մայրաքաղաքը դարձաւ 5 դաղղիացի եւ 2 անդղիացի զինուոր բերելով:

Այս զինուորները հետաքրքրական տեղեկութիւններ կ'առնան Վրերմիներէն վիճակին վրայ:

Ըստից զոյցածին նոյնքով ուսաց զօրքերուն թիւը խիստ շատ է եղեր Վրերմի մէջ, բայց վերաւորներուն ու հիւանդներուն թիւն ալ ահաւոր դուրս մը կը կազմէ: Դաղղիացի պաշտօնատար մը կըլտէ, թէ Վրերմի մէջ այս օրուան օրս 100 հազարի չափ ուսի անկարող զօրք կայ: Վարնան սկիզբը Սէվաթթօրի մէջ շատ մարդ մեռեր է Թիֆլիս ըսված հիւանդութենէն:

Ուսերն իրենց ուսերը պաշարը Արշէն ու Քէթէն բերել կուտան եղեր: Քէթէն ու Բերքերի մէջ տեղը եղած ճահիճներուն մէջ սաւայտակ ճահիճ (զարբըմ) մը կայ եղեր, ուսից պաշարները կ'անցնին Սէվաթթօրի կ'երթան եղեր: Իսկ զօրքերը Բերքերէն կուգան եղեր: Բեւէ որ Սէվաթթօրի մէջ պաշարեալ ուսաց զօրքերը երկէք ձմեռով կը հաղորդակցին եղեր ներքին Ուսատանի հետ:

Վերի բռնված զինուորներ փոխանակուել ատեն, ուսերը դաշնակից զօրքերէն հիւանդ եղողները միայն կուտան ու առողջները կը պահեն եղեր:

Ասկէ զատ Սէվաթթօրի դաշնակից զօրքերէն փախչողները ուսաց ձեռքն անցնելուն պէս Սիւլի կը խրկուեն եղեր:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամսոյ 20 փեր Այսերական հրամանաւ:

Թանգիւմաթի ժողովին անդամ վեւմափայլ Սէհմա Բիւշի փաշան պատերազմի պաշտօնեայ անուանեցաւ փոխանակ Բիւշ փաշային:

Պաթուկի բանակին նախկին սրտապետ Սէլիմ փաշան կայսերական անձնապահ զօրաց սպարապետ անուանեցաւ փոխանակ Տարաֆօր Բէշի փաշային:

Դարձեալ ամսոյ 21 փեր, զեպանական նախկին քարտուղար Պ. Իսուար Պաթի փարիզ օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանեցաւ, եւ այս առթիւ երկրորդ կարգի պաշտօնա-

տարութեան աստիճան առաւ:

Այսերական տերութեան Այսթիլ-Փանոսի եւ Արապլի զործարաններուն մէջ շինված վառօդին անհամեմատ դերադանցութիւնը թէպէտ վաղուց ի վեր փորձով ճանչցուած էր, այսու ամենայնիւ այս երկու տարուան պատերազմին ընթացքին մէջ թշնամեաց վառօդին վրայ ունեցած արանքերն առաւելութեամբ մեծ արդիւնք ցուցնելով, բարձրագոյն Խօմէր փաշան այս օրերս հետեւեալ գոհութեան զիրը դրած է Թիֆլիս փաշանի փրատեսու չ փանախայլ Ահմաթ Բէշի փաշային:

Այս նամակին մէջ բարձրագոյն սպարապետ արժանաւոր զովհաններ կը նշեւ արքունի վառօդապետ մեծապատիւ Տաւան Պօղոս ամիրային վրայ, որուն եւ մեծապատիւ Տաւան Յօհաննէս ամիրային ծանուցեալ յաջողութեամբ ըն ու ճարտարութեամբ կայսերական տերութեան վառօդը իր այս աստիճան կատարելութեանը հասած է:

Բարձրագոյն Տէր Պ. Եհաննէս Կերնախան քաղաքացի հովանաւորութեան տակը Չեր բարձրութեան բարի խնամքը արքունի վառօդարանին մէջ շինված եւ կայսերական բանակներուն մէջ զործածված վառօդներուն մէջէն հիմա կրկին կրկին փորձելով թշնամեաց վառօդին բանի մը աստիճան ընտիր ու նախամեծար ըլլալը արագացուցած է. այս ալ ամեն կերպով զովհան արժանի եւ պարծանք առիթ մը ըլլալով, մասնաւորապէս Չեր անպակաս խնամքն ու մեծ աշխատանք մէկ պատուը ըլլալուն համար, Չեր բարձրութեանը յատուկ շնորհակալութիւն ընելու պարտաւոր եմ: Բայց միանգամայն հանձնարարալ լաւ փառօդապետ հօմա Պօղոս ծառանուցաւ այս մասին զուրցած հաւատարմութիւնն ու եռանդը եւ բաց յարատեւ բարի ծառայութիւնը յայտնի ըլլալով, ասոր համար բարի փառութիւն ընելու ամենն աւելի իմ վրաս պարտաւորութիւնն ու իրաւունք մըն է: Յիշեալ արդայն աս հաւատարմութիւնը եւ ծառայութիւնը ամեն կերպիւ գովելի է եւ ինքն ալ բարձրագոյն շնորհաց արժանի է: Ուստի ամենուն ծանօթ եղած անոր ծառայութեան յարգը ճանչնալու եւ իրեն անձին սէր եւ շնորհք ցուցնելու համար, միւս հաւատարմ ծառաներուն համար շինալով բարեւորական պաշտպանութիւնն ու մարդասիրական բարեբարութիւնները վառօդապետ ծառանուցաւ ալ շնորհակալ զնքը յատուկ պարծանաց եւ արտօնութեան հասցնելով կը խնդրեմ, եւ Չեր բարձր մարդասիրութիւնը արդարեւ համարձակելով պէտք եղած տնօրէնութիւնը Չեր հրամանին եւ կամալը կը յանձնեմ:

ՍԻՆՔԵՐԵԼ ԷՕՄԵՐ

Հարկ չէ ըսել, թէ բարձրագոյն Խօմէր փաշային կողմանէ Տաւան մեծապատիւ ամիրաներուն արժանաւորութեանը եղած այսպիսի արդար զովհան մը բոլոր արդերնուն պատիւ եւ ուրախութեան առիթ է:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՆՎԱԼԵ: Ըրտ Բալմիւթիւն եւ լորտ Ղօն Ուշար խորհրդարանին մէջ յայտարարութիւն ընելով թէ զեպանականութիւնները թողված չեն, Պ. Ղիւրբէն հաճեցաւ իր խաղաղական առաջարկութիւնը ետ առնելու:

Մայիս 10/12 ժողովին մէջ լորտ Արէյ եւ Պ. Թիֆլիսի ծանուցին, թէ պատերազմի կամ խաղաղութեան վրայ խօսք պիտի բանան ամսոյ 12 փեր կամ 13 փեր:

Ըրտ Բալմիւթիւն պատասխանեց թէ պատրաստ է այս խնդիրներուն պատասխան տալու:

— Ընտրայի քաղաքապետ լորտին այս օրերս կառավարութեան պաշտօնեայ

ընթացի մէջ հաջորդող ժամերէն մէջ եղած խօսքերէն կ'իմանանք, որ Սեւ ծովու դաշնակից նաւատորմի զինուոր ընդհանուր հրամանատարութիւնը վիճակաւ դադարեցուց Պոլսու ծովագետին տրվելէ:

— Խորհրդարանին տրված տեղեկադրի մը մէջ կը կարդանք, որ անցեալ տարուան յունիսի 11էն մինչեւ այս տարի մարտի 1ը անդղկողութեան բռնկումը ուսաց նաւերը ծախվելով 62,557 լիրա միջոցին (իր 15 հազար քսակ) բռնկուին: Ըստեղծ զատ մարտատան կողմէն բռնկումը ու ծախված ուսեր նաւերուն ալ դերը 31,580 լիրա միջոցին (իր 8 հազար քսակի) հասեր է:

— Ընդհանրապէս լրացուցաւ մէջ ծանուցիւնը, թէ Եւրոպայի ծովագետներէն յորտ Տրուսիայի առաջարկը կը խորհրդարանին, թէ ինքը հնարք մը մտածած է՝ առանց պատերազմի 21 ժամու մէջ Քրօնշտայնի ու Սեպուսթոքիոյ առնելու: Ընդդէմ 17 լիրա խաւարութեան հասարակաց խորհրդարանին մէջ լրատ, թէ լրաց Տրուսիայի մտածած հնարքին դործադրութիւնը շատ դժուար կ'երևի:

— Միջոցաւ նաւահանգիստին մէջ բազմաթիւ պատերազմական նաւեր պատրաստ կ'ապահովուին ծախելու: Թաւշ լրացիւնը կը լինի, թէ այս նաւերը Մարտիկա պիտի երթան Վազդեայէն Երեւելը երթալը 50 հազար զօրաց մէկ մասը առնելու:

— Ընտրացի Լաւրէն Լաւրիւր մայիս 22 թուով Պէտրիւնի առնելով հեռագրաւոր մը կը հրատարակէ, որ կը ծանուցանէ, թէ Տրուսիա ծովագետը Ռուսաց Ռեպլիկէն Սեպուսթոքիոյ նաւերն աչքէ անցունելու դադար է: Արափի թէ Ռեպլիկէն պիտի ունեւորի: Եւրոպայի անդղկողութեան նաւերը քանի մը ուսեր արձակել են դուրսի ամրութիւններուն վրայ:

Երբ որը դադարեցուց նաւախուժը Պալմիրի մտեր է անդղկացուց նաւախուժին հետ միանալու համար:

ԳԵՂՈՂԻՆ: Եւրոպայի զինուոր քաղաքներուն քաղաքացիները Փարիզ արուեստահանգիստ տնտեսու դապած ըլլալով, Եւրոպայի կայսրը սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ անոնց:

— Միջոցաւ լրացիւնը կը ծանուցանէ, թէ Ս. կայսրը պատուոյ Լեյթենէն մեծ խաչանշանը տուաւ Քանթուէն զօրապետին:

ՍԵՐՏԵՆԵՆ: Արօնաւորաց կարգերուն ու վանքերուն մէկ մասը վերջընելու համար կառավարութեան առաջարկած օրէնքը՝ ձերարուտի ժողովին մէջ քննարկելով՝ 42 քուէի դէմ 53 քուէով ընդունվեցաւ:

— Սարգիսի թաղաւորին նորածին սրգին Ղեմալի զուրք մեռաւ թուրքին մէջ:

ՌՈՒՄԵՆ: Յունաստանի Օթոման թաղաւորը բանակի օգնական Պօսարիս զնդարեալը Բեդրաւորի խրկած էր Եւրոպայի կայսրը զահալարութիւնը շնորհաւորելու:

Բեդրաւորի կայսրը զահալարութիւնը շնորհաւորելու համար մը հետեւեալ հետաքրքրական տեղեկութիւնները կու տայ այս զնդարեալին մէջ:

Պօսարիս զնդարեալը արդի 21 լիրա Եւրոպայի Եւրոպայի մեծ դուրսերուն հետ տեսնելով, կայսրը զնդարեալը բազմաթիւ պաշտօնատարներու եւ ատմիճանարներու առջեւ դրվելէ աչք մտնող բարեկամութիւնը, որ ի կեանք մէջ մեծ միջոցաւ է ըսին Ռուսաց եւ Յունաց ազգերը, այս երկու միջոցաւ ուղղափառ ազգերը, որ Քրիստոսի թշնամիներուն դէմ հաստատաւ տեսնելով են:

— Եւրոպայի կը համարենք մեզ, երբայրս ու ես, ըսաւ Եւրոպայի մեծ դուրսը, մեր շնորհալարութիւնը յայտնելով Յունաց կամուրջը քաջ դուրսերուն, որ Վանուքեան իշխանութեանց մէջ պատերազմեցան մահաբաւանդ դէմ, եւ Փրիւքին ունեցած անձնատուութիւններն իրենց կեանքն ու արդարութիւնը կը դրեն: Մեր անոնց բոլոր աչքերն աւտանք: Յոյները ճշմարիտ աւտանք են:

— Ռուսի, միջ դուրսեալ, մեր այս զնդարեալը թաղման եղիւր Յունաց ազգին քով: Եւրոպայի ապագայի մը հաւատոյ, եւ շնորհալարութիւնը մեր երկու ազգայն այս հաւատարման նախնի: Եւրոպայի մեզի հետ է եւ մեր չհամարձակելի անոր դէմ մարտնչելու:

Սոս խորհրդին եւ Ռուսաց մեծամեծներուն Յունաց գետնային եւ տրիշ տեսլութեանց երեսփոխաններուն առջեւ բռնած վարմունքին կրնայ դատել մեր կառավարութեան դիտարկութիւնները եւ հարաւային կողմէն Եւրոպայի ուղաւորեալ վտանգը:

— Համալուրի մայիս 20 թուով լուր կուտան, թէ Քրոնշտայն պաշարման վիճակի մէջ գրվել է:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կարնոյ վիճակին առաջնորդ դերապատիւ Տ. Գրիգորիոս Երբ կախիւ պորձ ժամանակիս պարագաներէն յառաջ եկած իւր ծանր զբաղմունքներուն պատճառաւ չկրնար Սշոյ վիճակը եւ վանքը ներկայ դանդաղել, որոնց հոգեւոր տեսչութեան պաշտօնն ալ իրեն յանձնված ըլլալով՝ իր յատուկ հոգողութեան ներքին խնամոցը եւ մանաւանդ ներկայ յոթեանը միշտ կարօտ են, ժամանակէ մը ի վեր իր հրաժարականը խրկելով կարգաւոր ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարքին եւ ազգային ժողովներուն, որ Սշոյ վիճակին հոգողութեան պաշտօնը յատուկ առաջնորդի մը յանձնվել, խօստանալով, որ նոյն վիճակին քաղաքական դործներուն կարգաւորութեանը համար իր կողմէն պէտք եղած խնամքը կը շարունակէ ի Կարնի, որ Սշոյ վիճակին ալ քաղաքական կառավարութեան կեդրոնն է:

Ըմենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրն եւ ազգային ժողովները՝ վերադարձ պատճառներուն ճշմարտութիւնը ստուգելով ու ճանչնալով՝ ահաւայտ ընդունելին Կարն. Տ. Գրիգորիոս արքեպիսկոպոսին հրաժարականը:

Եւս առթիւ պարտը կը համարենք մեզի բերկրութեամբ յիշատակել, ինչպէս ասիւ առաջ ալ քանի մը անգամ առիթ ունեցած ենք լրագրոյս մէջ դիմելու, այս ազգասէր եւ բարձրասանձ առաջնորդին բուստօրեալ եւ համաբերկ կառավարութիւնը եւ կենցաղազէտ վարմունքը, որով չափէ դուրս սիրելի եւ անխաճիկ եղած է թէ Կարնոյ բարեկեան կուսակալին, թէ օտար տէրութեանց հիւպատոսներուն եւ թէ առհասարակ երկրին բնակչոցը:

Եստ ազգայոց եւ հասարակութիւնն մինչեւ հիմա իրեն համար զրկած զովութեան անթիւ վիպութիւններէն զատ՝ այս օրերս դատուն կուսակալ փանախալ Խանայի վաշային եւ դատարանի ժողովին անբաժնի ստորագրութեամբ Ք. Գուրը խրկված զու

վութեան գիրը, նոյնպէս Կարնոյ մէջ բնակեալ 30 լիրա յոյն բնականներուն կողմէն իրենց Գարն. Պատրիարքին խորհրդած զոհութեան եւ շնորհալարութեան գիրը, որուն իմաստը արժանի կը համարենք հոս դնել:

Մեր ստորագրեալը հոգեւոր սրբից ուղղափառ մեծի եկեղեցւոյն բնակեալ իմ մեծ Հայր ի վիճակի Բեդրաւորայ, խնամք համարելու յայտ առնելով ձեզ՝ Տեր Հոգեւոր, զարեւոր ծովախմբի Տեառն Գրիգորիոս Հայոց Բեդրաւորեայ Երբ կախիւ պորձ, որ բռն է եւ միշտ կ'ընէ մեր Եւրոպայի մեզի կրօնակից եւ իբրեւ մեր օրինաւոր Երբ կախիւ պորձ: Մեր դեր. առաջնորդ Տ. Տիմոթէոս արքեպիսկոպոսը միշտ Տրուսիոյն վիճակները զանրվելով, Հայոց այս գեր. Երբ կախիւ պորձ զմեզ քրիստոնեայքս ի բուն սրբոցը պէս կը խնամէ եւ կը պաշտպանէ:

Ասան այսօրիկ կը գրենք եւ կը ծանուցանենք յիմաստուն լուրս ձեզ, միջ Մեծամարտը Տեր, որ Հայոց Երբ կախիւ պորձ, զոր որոշող վայ ունեցած հայրական խնամքը դիմաւորով, մեր երախտագիտութիւնը յայտնել անոր, եւ շնորհալարութեան նշան մը ցուցնել:

Յունաց Գար. Պատրիարքն այս գիրը առնելով՝ իր շնորհալարութիւնը յայտնել մեր ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարքին, եւ յատուկ շնորհալարութեան նամակ մըն ալ Գարն. Տ. Գրիգորիոս արքեպիսկոպոսին գրեց, որ անցեալ շաբթու ազգային Պատրիարքարանին կողմէն Կարնի խրկվեցաւ:

Կարնի վիճակին հայ ժողովուրդը արդի 7 թուով զոհութեան ու շնորհալարութեան ուղերձ մը խրկած են առնապատիւ Սրբազան Պատրիարքին եւ ազգային Հոգեւոր եւ Գերազդին ժողովներուն, որոց բարեկարգութեան օրէնքներուն Բանտու առաջնորդ արժանապատիւ Տ. Խարայէլ ծայրագոյն վարդապետը Կարնի վիճակին ալ հոգեւոր Հովիւ կարգվելով, տեղւոյն հայ բնակչոցը մէջ հանգստութիւնը ապահովութիւնը եւ բարեկարգութիւնը տիրել սկսել է: Եւս ցանկալի նպատակին հասնելու համար՝ յիշեալ արժանապատիւ Եւրոպայի Հովիւ կարգվելով, տեղւոյն հայ բնակչոցը մէջ հանգստութիւնը ապահովութիւնը եւ բարեկարգութիւնը տիրել սկսել է: Եւս ցանկալի նպատակին հասնելու համար՝ յիշեալ արժանապատիւ Եւրոպայի Հովիւ կարգվելով, տեղւոյն հայ բնակչոցը մէջ հանգստութիւնը ապահովութիւնը եւ բարեկարգութիւնը տիրել սկսել է: Եւս ցանկալի նպատակին հասնելու համար՝ յիշեալ արժանապատիւ Եւրոպայի Հովիւ կարգվելով, տեղւոյն հայ բնակչոցը մէջ հանգստութիւնը ապահովութիւնը եւ բարեկարգութիւնը տիրել սկսել է:

Եւրոպայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի անուանը ընկերութիւն մը հաստատուելով՝ քաղաքին դպրատունը բարեկարգելու եւ քերականութեան եւ ուրիշ հարկաւոր ուսանելեաց դասատուութեամբ ժողովրդեան անխնամ մանկուհիք կը թելուծեն:

Եւրոպայի ազգային դործոց բարեբար կառավարութեանը համար հոգեւոր եւ քաղաքական ժողովներ հաստատել տեղւոյն եկեղեցականներէն ու աշխարհականներէն տասներկու յաջորդ անձինք ընտրելով:

Արեւմտեալ մեր ազգայիններուն հոգեւոր եւ մարմնաւոր օգնելուն ու բարութեանը համար ինչ որ կարելի է ընել, պահաւ չ'ընողով, անոնց անկեղծ եւ բարատաղիտութեանը արժանի կ'ընեն:

Նախընթաց թուով ծանուցիւնը, թէ Սոսրատեան վարժարանին մէջ եւ

անոր պատճառաւ այս օրերս Փարիզի մէջ անցած անց բերուն վրայ հետաքրքրական եւ ամենակարեւոր տեղեկութիւններ զրկած են մեզի լրագրոյս մէջ հրատարակելու համար:

Յիշեալ տեղեկութիւնները խառն մանրամասն եւ երկար ըլլալով, տեսանք որ հաստատած հաստատած բաժնրկելով եւ րեք կամ չորս անգաման հազիւ պիտի կրնան ամբողջ հրատարակվի լրագրոյս մէջ, հետեւաբար պատմութիւնն իր ունիւր կապը եւ մանաւանդ ուշանալով իր կարեւորութիւնը պիտի կորսնցնէ: Ընթերցողաց առջին: Առաջի մանածեցիկը եւ պատշաճ գտնեցիկը առանձին տեսլութեամբ հրատարակել, որպէս զի արդեօք հասարակութիւնը միանալով եւ անրդհատ ընթերցումը կարող ըլլայ կատարեալ տեղեկութիւն եւ զազաւոր մը ունենալու ծանրակշիւ եղելութիւններուն վրայ, որ ինչպէս նախընթաց թուով լրագր, ազգայնոց խորին ուշադրութեանը արժանի են:

Տեղադրիկն տպագրութիւնը կը յուսանք որ քիչ օրէն կրնայ լինեալ:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ապստոսական տեղութեան ամենազգի հպատակներէն՝ զօրք զրեւու համար Ք. Գրան կողմէն դուրս երթալը պաշտօնատարներն արդէն որոշված ըլլալով՝ ընտրութիւնը օգոստոսիս ինքնակալին հաւանութեանը յանձնված է, եւ քիչ օրէն հրամանագիրը պիտի ելլէ: Հաւանական է որ այս պաշտօնատարները Պայրամի տունէն ետքը երթան իրենց երթալու տեղերը:

— Պոլսայէն մայիս 18 թուով զրկած նամակ մը լուր կուտայ, թէ անցեալ երկուշաբթիին երեքշաբթի լուսնալու զիշերը քանի մը անգամ՝ Երկրաշարժ եղեր է, բայց մեծ վնաս մը չ'արգիւր:

Քաղաքին մէջ նորոգութիւններն սկսել են, մետաքսի շոգեշարժ դործաբաններն ալ շարաթի մը ի վեր բանիկ սկսել են: Եւրոպայի ժողովները կանոնով յառաջ կ'երթայ, բայց շատ տեղ տեղեւի պակսութեան կամ անոնց դիմութեան հանգամ կը լընայ: Եստ պատճառը անձրեւն ու արեւը եղած են: Արեւմտեալ այս տարի առատ մետաքս չ'ախի կրնայ առնել:

— Պէտրիւնի թաղաւորին որդին ու հարսը անցեալ հինգշաբթի Իզմիր հասել են, բայց շոգեւանէն դուրս չ'են ելել, որպէս զի Յունաստան երթալու ըլլանէ, քառանթիմա պահելու չ'արտատարին: Արեւմտ օրը Իզմիրէն Յունաստան պիտի երթան երկը:

— Վազդեայի կայսրը բանակի օգնական Պ. Պէպլի քնդարեալը որպաշտօնով ժամանակէ մը ի վեր Պ. Պէպլի կը դրուրդի, կառավարման զօրապետի տառիճաւաւ դադարեցուց Վրեւելքի պահստի բանակին զինուորական ծարարագիտաց դուռիկին հրամանատար անուանեցաւ:

Նիշ զօրապետը՝ մեռնող Պիգո զօրապետին տեղը Սեպուսթոքիոյ պաշարող բանակին զինուորական ծարարագիտաց դուռիկին հրամանատար անուանեցաւ:

Պէպլի զօրապետն ուրբաթ օրը մայրաքաղաքէն Գրքըմ ճամբայ չ'երած՝ օգոստոսիս ինքնակալին ընդունվելու պատիւ ունեցաւ, որ ծանրազին թուր մը

